

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. βαλάνιον. Τὸ βελάνι εἶχε τὸ εκατά τροπήν τοῦ α διὰ τὸ γειτνιάζον λ.

- 1) Ὁ καρπός τῆς δρυός, ἡ τῶν ἀρχαίων βάλανος ἡ δρυοβάλανος, εἰδικώτερον δὲ ὁ μικρότερος καρπός τῆς ἀγρίας δρυός καὶ τῆς ἀρίας ἡ τῆς πρίνου, ἡ τῶν ἀρχαίων ἄκυλος κοιν. καὶ Ἀπούλ. (Καλημ.) Καλαβρ. (Καρδ. Μπόβ.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Χαλδ.): Φρ. Πάον βιλάν' (τρέχω) Αἴτωλ. Χίλια γ' ρούνηα 'ς τοὺς βαλάν' (ἐπὶ ἀμερίμνου) Μακεδ. (Βλάστ.) Συνών. βαλάνα, βαλανίδι. 1. Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Λάνγα καὶ τοπων. Κύπρ. 2) Ἀωρος καρπὸς ἔλαιας Κάρπ. 3) Πληθ., τὰ κακόβραστα κουκκιά Κάρπ.
- 4) Ὁ καρπός τῆς φραγκοσυκεᾶς Πελοπν. (Καλάμ.)
- 5) Ἡ κόπρος τῆς αἰγὸς Λευκ. Συνών. βερβελιζά.
- 6) Πληθ., οἱ ἀδένες τοῦ λαιμοῦ Σίκιν. Συνών. ἀμυγδαλὲς (ἰδ. ἀμυγδαλῆ), βαλανίδες (ἰδ. βαλανίδα 4). 7) Βάλανος τῆς θύρας, μοχλὸς κλείων τὴν θύραν Καπτ. (Σινασσ.)

[**]

βαλανιάζω ἀμάρτ. βελανιάζω Ιων. (Κρήν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαλάνι.

Σκληρόνομαι: Ἡβελανιάσανε τὰ κουκκιά.

βαλανίδα ἡ, Λεξ. Γαζ. (λ. ἀδήν, ἀντιάς, παρισθμια) Περιδ. Βυζ. Μπριγκ. βελανίδα Κεφαλλ. Κρήτ. Λευκ. Πελοπν. (Παππούλ. Τριφυλ. Χατζ.) κ.ά. βελανίτα Άπουλ. (Καλημ.) βιλανίδα Ηπ. Σάμ. Στερελλ. (Αἴτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαλανίδι. Πρ. καὶ ἀρχ. βαλανίς = τὸ ἐν τῇ ιατρικῇ ὑπόθετον. Πρ. Πολυδ. 10,150.

- 1) Μέγας καρπός δρυός, μεγάλη βάλανος Άπουλ. (Καλημ.) Ηπ. Στερελλ. (Αἴτωλ.) κ.ά. 2) Βελανίδες, ὁ ίδ., Κρήτ. Ἡ λ. καὶ ώς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Βελανίδα Κρήτ. (Σέλιν.) Βιλανίδα Μακεδ. Βαλανίες Σίφν. 3) Ἡ βάλανος τοῦ ἀνδρικοῦ μορίου Στερελλ. (Αἴτωλ.) 4) Πληθ., ἀδένες καὶ ίδιως οἱ βουβωνικοὶ Κεφαλλ. Λευκ. Πελοπν. (Παππούλ. Τριφυλ. Χατζ.) Σάμ. Στερελλ. (Αἴτωλ.) κ.ά. καὶ οἱ τοῦ λαιμοῦ Στερελλ. (Αἴτωλ.) — Λεξ. Γαζ. Περιδ. Βυζ. Μπριγκ. Συνών. βαλάνι. 6.

[**]

βαλανιδάλευρο τό, ἀμάρτ. βελανιδάλευρο Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βαλανίδι καὶ ἀλεύρι.

Ἄλευρον προερχόμενον ἐκ τῆς ἀλέσεως βαλάνων.

βαλανιδεά ἡ, βαλανιδέα Αἴγιν. κ.ά. βαλανιδεά σύνηθ. βαλανιδεά Ρόδ. βαλανιδεά Κύπρ. φαλανιδεά Ίκαρ. φαλανίδεα Σάμ. βαλαντεά Ηπ. βελανιδέα Πελοπν. (Λακων.) κ.ά. βελανιδεά σύνηθ. βελανιδὲ Δ. Κρήτ. βιλανίδεα βόρ. ίδιωμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαλανίδι καὶ τῆς καταλ. - εά.

Ἡ βαλανεά καὶ εἰδικώτερον τὸ δένδρον δρῦς ἡ αἰγιλωψ (quercus aegilops) ἡ φέρουσα τὸ βαλανίδι χρήσιμον ως τροφὴν τῶν ζώων καὶ εἰς τὴν βαφικὴν καὶ τὴν βυρσοδεψίαν, ἀλλως ἥμερη βαλανιδεά κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀγριοβαλανίδεαν (ἰδ. λ.) ἔνθ' ἀν.: Παροιμ. Ἡ βελανιδεά δὲν κάνει τὰ νεράντζια («ἄκανθα οὐ φέρει βότους») ΙΒενιζέλ. Παροιμ. 94,27. Συνών. βαλανίδα 2, βαλανίδι 2, βάλανος, δέντρο. Ἡ λ. καὶ ώς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Βαλανιδεά Ηπ. Βαλανίδες Ηπ. Βελανιδεά Ανδρ. Αττικ. Πελοπν. (Άργολ. Άρκαδ. Γορτυν. Καλαμ. Λακων. Μεσσ. Πυλ.) Βελανιδεάς Πελοπν. (Άρκαδ. Γορτυν.) Βιλανίδεα Στερελλ. (Αἴτωλ.)

[**]

βαλανιδένιος ἐπίθ. πολλαχ. βελανιδένιος Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαλανίδι καὶ τῆς καταλ. - ἐνιος.

Ο κατεσκευασμένος ἐκ ξύλου δρυός.

βαλανιδερὸς ἐπίθ. Πελοπν. (Καρδαμ.) βελανιδερὸς Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαλανίδι καὶ τῆς καταλ. - ερός.

1) Ὁ πλήρης δρυῶν Πελοπν. (Μάν.): Τόπος βαλανιδερός. Μέρος βαλανιδερό. 2) Ὁ βαμμένος διὰ δεψικῆς οὐσίας βαλάνου Πελοπν. (Καρδαμ.): Βαλανιδερὴ προβεά.

βαλανίδι τό, βαλανίδιν Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσο.) Μεγίστ. βαλανίδι σύνηθ. καὶ Πόντ. βαλανίδ' πολλαχ. βορ. ίδιωμ. βελανίδι σύνηθ. βελανίδ' Πάρ. (Λευκ.) κ.ά. βιλανίδ' πολλαχ. βορ. ίδιωμ. γαλανὶ Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. βάλανος. καὶ τῆς καταλ. - ίδι. Τὸ γαλανίδι ἐκ τοῦ διαμέσου γαλανίδι.

1) Ὁ καρπὸς τῆς δρυός καὶ εἰδικώτερον ὁ μεγαλύτερος καρπὸς τῆς ἡμέρου δρυός, δρυός τῆς αἰγιλωπος (quercus aegilops) σύνηθ. καὶ Πόντ. Συνών. βαλάνα, βαλάνι 1. β) Συνεχδ. τὸ κύπελλον τοῦ εἰρημένου καρποῦ, χρήσιμον εἰς τὴν βυρσοδεψίαν πολλαχ. Συνών. βαλανιδόκονππα, βαλανόκονππα, δαχτυλήθρα. γ) Πληθ. βελανίδια, εύφημητικῶς οἱ δροχεῖς Πελοπν. (Δημητσάν.) Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀρχίδι 1. 2) Βαλανίδες, ὁ ίδ., Κρήτ. Ἡ λ. καὶ ώς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Βαλανίδι Ηπ. Βελανίδι Κρήτ. Βελανίδια Πελοπν. (Γορτυν.) [**]

*βαλανιδεάζω ἀμάρτ. βαλανίδιαζον Ημβρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαλανίδι.

Αποκτῶ κηλιδας ἀνεξαλείπτους (ἐκ τῆς ιδιότητος τοῦ κυπέλλου τῆς βαλάνου νὰ χρησιμοποιηται εἰς τὴν βαφικήν).

βαλανιδόκονππα ἡ, Λεξ. Αίν. βαλανίδόκ' ππα Θράκ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βαλανίδι καὶ κούππα.

Βαλανίδι 1 β, ὁ ίδ.

βαλανιδόλαδο τό, ἀγν. τόπ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βαλανίδι καὶ λάδι.

Ἐλαιον ἔξαγόμενον ἐκ βαλάνων.

βαλανιδόξυλο τό, ἀμάρτ. βελανιδόξυλο Λεξ. Βλαστ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βελανιδεά καὶ ξύλο.

Ξύλον δρυός.

βαλανιδότοπος ὁ, Λεξ. Μπριγκ. βαλανίδότοπους Θράκ. (Άδριανούπ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βαλανίδεα καὶ τόπος.

Τόπος πλήρης δρυῶν. Συνών. βαλανότοπος.

βαλανιδόψωμο τό, ἀμάρτ. βελανιδόψωμο Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. βαλανίδι καὶ ψωμί.

Ἄρτος παρασκευαζόμενος ἀπὸ ἀλευρον βαλάνων.

βαλανίζω Χίος βαλανίζου Μακεδ. (Σισάν.) βελανίζω Πελοπν. (Μεσσ. κ.ά.)

Τὸ μεταγν. βαλανίζω. Ὁ τύπ. βελανίζω καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Διὰ ραβδισμῶν καταρρόπτω καὶ συλλέγω βαλάνους Μακεδ. (Σισάν.) Ἡ σημ. καὶ μεταγν. 2) Παραβάλλω εἰς τινα τροφὴν ἐκ βαλάνων, ἐπὶ ζώων Πελοπν. (Μεσσ. κ.ά.) Χίος: Βαλανίζω τοὺς χοίρους Χίος Βαλανίζω τὰ γίδα - τὰ πρόβατα Μεσσ.

*βαλανίτης ὁ, βελανίτης Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαλάνι καὶ τῆς καταλ. - ίτης.

Είδος σταφυλῆς όνομασθείσης οὗτω διὰ τὸ σχῆμα.

βαλανοελαιά ἡ, ἀμάρτ. βαλανοελαιά Λέσβ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βαλάνι καὶ ἐλαιαία.

Είδος ἔλαιας ὀνομαζομένης οὕτω ἐκ τῆς ὄμοιότητος τοῦ σχήματος.

